HAKIJA Heliades Project 9 Oy

HAKEMUS Heliades Project 9 Oy (jäljempänä hakija) on 27.2.2026 päivätyllä hakemuksella ja 3.3.2026, 4.3.2026, 31.3.2026, ja 2.4.2026 täydennetyllä hakemuksella hakenut Maanmittauslaitokselta lunastuslain (laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977) 5 §:ssä tarkoitettua lunastuslupaa pysyvien käyttöoikeuksien lunastamiseen sekä lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunottolupaa 110 kV maakaapelin rakentamiseksi Pyhäjoen kunnassa. Hakija esittää, että lunastuksen kohde voidaan jättää lunastuslain 10 §:n nojalla vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Lunastuksen sisältö ja laajuus oikeuksineen ja rajoituksineen on esitetty hakemuksessa ja sen liitteessä.

Suunniteltu reitti
Noin 1,1 km pitkä kaapeli yhdistää hakijan suunnitteleman akkuenergiavaraston Fingrid Oyj:n Valkeuden sähköasemalle.

Maakaapelin tarve
Maakaapeli mahdollistaa hakijan energiavarasto, ja energiavarastoilla tasapainotetaan hakijan mukaan sähköntuotantoa ja -kulutusta varastoimalla energiaa huipputuotannon aikana ja vapauttamalla sitä tuotannon laskiessa tai kulutuksen noustessa.

SUOSTUMUKSET, LAUSUNNOT JA SELVITYKSET

Hanke kohdistuu hakemuksen liitteenä olevassa maanomistusluettelossa lueteltuihin rekisteriyksikköihin. Maanomistusluettelo, hankelupa, selvitykset, lausunnot ja vastineet ovat kokonaisuudessaan arkistoitu hakemuksen liitteinä Maanmittauslaitoksen sähköiseen asianhallintajärjestelmään.

Hankelupa

Energiavirasto on myöntänyt hakijalle hankeluvan hakemuksen mukaisen 110 kV sähköjohdon rakentamiselle 2.3.2026.

Selvitykset

Hankkeesta on tehty luontoselvitys 24.9.2025, joka on kokonaisuudessaan arkistoitu hakemuksen liitteenä Maanmittauslaitoksen sähköiseen asianhallintajärjestelmään.

Lausunnot
Maanmittauslaitos on pyytänyt viranomaislausunnot lunastuslain 9 § mukaisesti.

Ilmoitus lunastuslupahakemuksesta
Maanmittauslaitos on antanut lunastuslupahakemuksen tiedoksi lunastuksen kohteena olevien kiinteistöjen omistajille todisteellisena tiedoksiantona.

Lunastuslupahakemus liitteineen on annettu tiedoksi lunastuslain 8.2 § mukaisella julkisella kuulutuksella Maanmittauslaitoksen verkkosivulla 2.4 –

11.5.2026, Pyhäjokiseutulehdellä 9.4.2026 ja Pyhäjoen kunnan sähköisellä ilmoitustaululla.

Eeva Haapaniemen lausunto
Eeva Haapaniemi, kiinteistöstä 625-402-29-7 Hevoshaka, katsoo, että lunastuslupahakemus ei tule myöntää ennen kuin kaikki vapaaehtoisen sopimisien keinot on käytetty ja neuvottelut saatettu loppuun, ennen hakemuksen täydentämistä vaihtoehtotarkastelulla ja riittävillä ympäristöselvityksillä sekä ennen viranomaisprosessien, kaavoitustarpeen arvioinnin ja YVA-tarveharkinnan suorittamista. Ennakkohaltuunottoa ei tule sallia, eikä rakentamista voida aloittaa ennen kaikkien viranomaisprosessien lainvoimasta päättymistä.

Hakijan vastine Eeva Haapaniemen lausuntoon
Hakija toteaa vastineessa, että hakija on pyrkinyt neuvottelemaan vaihtoehtoisista ratkaisuista hankkeen toteuttamiseksi. Haapaniemi on ilmoittanut puhelimessa kieltäytyvänsä kaapelin sijoittamisesta kiinteistölleen sopimusteitse. Haapaniemen ympäristövaikutuksia ja lupia koskevat vaatimukset ovat kaiken kaikkiaan perusteettomat, eikä hakijan lunastuslupahakemuksen myöntämiselle ole esteitä.

Energiequelle Oy:n lausunto
Energiequelle Oy on antanut lausunnon lunastuslupahakemuksesta 27.4.2026. Energiequelle Oy:n projektiyhtiö Pyhäjoen Energiavarasto Oy vuokraa 6 ha alueen kiinteistöstä 625-405-50-7 Hourula, joka on lunastuksen kohteena. Energiequelle Oy toteaa, että:

- Energiequelle Oy:n energiavarastohanke etenee vireillä olevassa rakentamislupamenettelyssä ja että yhteensovittamisvaatimus perustuu joka tapauksessa lunastuslain 4 §:n mukaiseen haittojen minimointiin sekä turvallisen ja tarkoituksenmukaisen kaapelointiympäristön varmistamiseen erityisesti Fingrid Oyj:n Valkeuden sähköaseman alueella.
- energiavarastohankkeen yksi sähkönsiirtovaihtoehto on tien 18241 (Pahkasalontien) varrella ja siihen on vireillä johdon sijoittamislupahakemus Elinvoimakeskuksella. Hakijan esittämä sähkönsiirtoreitti on osittain päällekkäin tämän sähkönsiirtoreittivaihtoehdon kanssa. Hakijan sähkönsiirtoreitti ei saa estää tätä sähkönsiirtovaihtoehtoa.
- hakemuksen toteutuksessa ja mahdollisissa lunastusluvan ehdoissa varmistetaan Fingrid Oyj:n Valkeuden sähköaseman alueen sekä siihen liittyvien kaapelointijärjestelyjen yhteensovittaminen siten, ettei hakijan maakaapeli estä tai kohtuuttomasti vaikeuta muiden alueen hankkeiden toteuttamiskelpoisia 110 kV kaapeliratkaisuja.

Hakijan vastine Energiequelle Oy:n lausuntoon
Hakija korostaa vastineessa, että se on valmis kohtuulliseen tekniseen yhteistyöhön Energiequellen kanssa. Hakija kuitenkin katsoo, että Energiequellen huomautuksessa esitetyt seikat eivät anna aihetta sellaisten teknisten ehtojen asettamiseen, jotka vaarantaisivat hakijan hankkeen toteutusaikataulun tai investointivarmuuden.

KÄSITTELYRATKAISU

Perustelut

Lunastuslain 5.2 §:n mukaan Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaisemaan lunastusluvan, kun lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan yrityksen rakentamista varten ja lunastuslupaa ei vastusteta tai kyseessä on yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus. Jos Maanmittauslaitos ei ole lunastuslain 5.2 §:n mukaan toimivaltainen käsittelemään lunastuslupaa, on sen siirrettävä asia valtioneuvostolle.

Kyseessä on voimansiirtoyhteyden lunastus ja lunastuslupa vastustetaan. Tämä tarkoittaa sitä, että Maanmittauslaitoksella on toimivalta myöntää lunastuslupa vain, jos on kysymys yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeästä lunastuksesta.

Yksityisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus

Kun arvioidaan käyttöoikeuden lunastamisen merkitystä yksityisen edun kannalta, arvioinnin lähtökohtana ovat ne vaikutukset, jotka lunastuksesta aiheutuvat kohteena olevan alueen käyttämiseen siihen tarkoitukseen, jossa alue on lunastusluvasta päätettäessä. Haittoja arvioitaessa tulee lisäksi ottaa huomioon alueen sellaiset vielä toteuttamattomat käyttötarkoitukset, jotka perustuvat alueella voimassa oleviin oikeusvaikutteisiin kaavoihin tai esimerkiksi rakentamista koskeviin yksittäisiin päätöksiin kuten rakennuslupaan.

Voimansiirtokaapelin asentamisen jälkeen alueita voidaan käyttää aiemmalla tavalla pois lukien kapeaa aluetta kaapelin ympärillä. Maanmittauslaitos katsoo tämän vuoksi, että lunastamisesta kiinteistöille aiheutuvia haittoja on pidettävä vähäisinä.

Yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus

Lunastuslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua lunastuksen yleisen edun kannalta vähäistä merkitystä on arvioitava sen perusteella, miten merkittävää haittaa lunastuksesta voi aiheutua yleiselle edulle ottaen huomioon esimerkiksi ympäristön- ja luonnonsuojeluun tai alueidenkäyttöön liittyvä yleinen etu (katso KHO:2025:49).

Maanmittauslaitos katsoo, että hanke ei aiheudu merkittäviä haittoja luonnonsuojeluun tai alueidenkäyttöön.

Päätös

Maanmittauslaitos katsoo, että lunastusta on pidettävä lunastuslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla yleisen edun kannalta vähemmän tärkeänä. Maanmittauslaitos on toimivaltainen lunastuslain 5.2 §:n perusteella ratkaisemaan haetun lunastuslupa-asian.

Sovelletut lainkohdat:
Lunastuslain (603/1977) 5.2 §, 8 a.1 §

ASIAN RATKAISU

Perustelut

Yleistä

Lunastuslain 4.1 §:n mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastuslupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla (vaihtoehtoedellytys) taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle tuleva haitta on suurempi kuin siitä saatava hyöty (intressivertailuedellytys).

Yleisen tarpeen vaatimus

Lunastamisen perusedellytys on yleisen tarpeen vaatimus, joka perustuu lunastuslain 4.1 § lisäksi perustuslain 15 §:n omaisuudensuojasäännökseen.

Yleisen tarpeen vaatimuksen täyttymistä ei ole lunastuslain esitöissä tai oikeuskirjallisuudessa tarkasti määritelty vaan yleisen tarpeen edellytyksen täyttymisen on katsottu tapahtuvan tapauskohtaisella harkinnalla ottaen huomioon kunakin ajankohtana vallitsevat olosuhteet ja arvostukset ja näiden varassa muodostunut käytäntö. Yleinen etu ei kuitenkaan ole sama kuin julkinen käyttö, eli yleinen etu voi täyttyä myös muulloin kuin julkisyhteisölle lunastettaessa.

Toisaalta, vaikka lunastaja olisikin yksityinen yhteisö, tulisi lunastuksen tarkoituksen liittyä yhteiskunnan tehtävistöön. Ollakseen yleisen tarpeen vaatima, lunastuksen tulisi hyödyttää joko suoraan tai välillisesti epälukuista ihmisjoukkoa, ei vain tiettyä pientä ihmisryhmää.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täyttymistä puoltaa se, että hakemuksen kohteena oleva voimansiirtokaapeli mahdollistaa energiavaraston liittämistä kantaverkkoon. Energian varastointi tasapainottaa sähköenergian tuotantoa ja kulutusta, ja se tarkoittaa sen takia yhteiskunnan sähköhuollon järjestämistä.

Näillä perusteilla Maanmittauslaitos katsoo, että tässä lunastushankkeessa lunastuslain 4.1 §:n mukainen yleisen tarpeen edellytys täyttyy.

Vaihtoehtoedellytys

Vaikka lunastus olisikin yleisen tarpeen vaatima, ei lunastuslupaa silti saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla.

Ajatus vaihtoehtoedellytyksessä on, ettei lunastusta saa liioitella vaan on käytettävä maanomistajan oikeusasemaan mahdollisimman vähän puuttuvaa keinoa, jolla lunastuksen tarkoitus kuitenkin voidaan saavuttaa.

Vaihtoehtoedellytys lunastuksissa voi vaatia näyttöä siitä, että lunastaja on ensin pyrkinyt toteuttamaan hankettaan vapaaehtoisin keinoin eli sopimuksin. Oikeuskirjallisuudessa on kuitenkin katsottu, että väylämäisissä hankkeissa sopimista ei kuitenkaan vaadita, koska neuvottelevien osapuolien suuri lukumäärä voi aiheuttaa huomattavia vaikeuksia sopimiselle sekä lunastusmenettelyllä voidaan taata asianosaisten yhdenvertainen kohtelu.

Siksi väylämäisissä hankkeissa lunastuksen tarkoitusta ei yleensä voida vapaaehtoisin keinoin saavuttaa yhtä sopivasti kuin lunastamalla (katso KHO 5443/2016).

Maanmittauslaitos katsoo, että hakijan hakemat käyttöoikeuden rajoitukset ovat tämäntyyppisille hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Lunastusta ei voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla ja lunastuslaissa mainittu vaihtoehtoedellytys täyttyy. Vaikka lähialueelle on suunnitteilla monta sähkövarastoa, liittymisjohdon kapasiteetti ei mahdollista hankkeiden yhdistämistä samalla liittymisjohdolla.

Intressivertailuedellytys

Lunastusta ei saa lunastuslain 4.1 §:n mukaan toimeenpanna, jos sen haitta yksityiselle edulle on suurempi kuin sen tuottama hyöty yleiselle edulle.

Yleisen edulle tulevan hyödyt on todettu arvioitaessa sitä, onko hanke yleisen tarpeen vaatima.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että yksityiselle edulle tulevaksi haitaksi ei voida laskea lunastuksen aiheuttamia suoranaisia taloudellisia menetyksiä, koska ne korvataan täyden korvauksen periaatteella lunastustoimituksessa, vaan mahdollinen yksityiselle edulle tuleva haitta on jotakin muuta.

Maanmittauslaitos katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle tuleva haitta.

Johtopäätökset

Maanmittauslaitos katsoo lunastettavan hankkeen olevan yleisen tarpeen vaatima eikä sitä voida panna toimeen yhtä sopivasti muilla keinoilla ja sen yleiselle edulle tuoma hyöty on suurempi kuin sen yksityiselle edulle tuottama haitta on.

Näin ollen lunastuslain 4.1 § mukaiset lunastusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät ja lupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Ennakkohaltuunottolupa

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, hakija voi saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa.

Lunastuksen kohteen vahvistaminen lunastustoimituksessa

Hakija on hakemuksessaan pyytänyt, että lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti lunastustoimituksessa tarkemmin määritettäväksi. Näin voidaan menetellä, jos kyse on lunastuslain 8 a §:n mukaisesta

väylälunastuksesta ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lupavaiheessa riittävänä.

Maanmittauslaitos katsoo, ettei lunastettavan käyttöoikeusalueen yksityiskohtainen osoittaminen ole tarpeen. Alueen rajaus voidaan siten jättää vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää hakijalle luvan hakemuksessa tarkoitetulla tavalla lunastamalla rajoittaa käyttöoikeuksia pysyvästi hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Pyhäjoen kunnan alueella.

Lunastamalla hankitut oikeudet ja aiheuttamat rajoitukset on lueteltu tämän asiakirjan kohdassa ”Käyttöoikeuden rajoitus ja myönnetyt oikeudet”.

Hankkeen toteuttavalla taholla on selvilläolovelvollisuus muissa laeissa (mm. muinaismuistolaki, luonnonsuojelulaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, maantielaki, vesilaki) olevista määräyksistä, asetetuista rajoituksista ja vaatimuksista alueen käytölle ja ne on otettava huomioon hankkeen toteutuksessa. Sama koskee myös eri viranomaisten ohjeita ja määräyksiä.

Hakijalle myönnetään lunastuslain 58 §:n mukainen lupa ennakkohaltuunottoon.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Tässä päätöksessä mainittu kiinteän omaisuuden lunastus samoin kuin korvausten määrääminen tehdään lunastuslain mukaisessa lunastustoimituksessa. Lunastustoimitus laitetaan vireille viran puolesta mahdollisimman pian.

Sovelletut lainkohdat:

Mm. Lunastuslaki 4 §, 10 §, 58 §

KÄYTTÖOIKEUDEN RAJOITUS JA MYÖNNETYT OIKEUDET

Maakaapelia varten tulee lunastettavaksi seuraavanlainen kiinteistöjen käyttöoikeuden rajoitus:

1. Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi kaapelialueen keskilinjaa. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.

2. Kaapelialueella kokonaisuudessaan, jonka leveys on 10 metriä, ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai muitakaan rakenteita tai laitteita.

3. Kaapelialueella ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa koitua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Näiden rajoitusten kautta varataan kaapelin omistajalle seuraavat maakaapelin rakentamisen, käytön, tarkastamisen, kunnossapidon, korjaamisen ja uusimisen vuoksi tarpeelliset oikeudet kiinteistön käyttöön:

1. Oikeus rakentaa ja pitää kaapelialueella sähkön- ja tiedonsiirtokaapeli tarpeellisine voiman- ja tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen.

2. Oikeus suorittaa tarpeellisia mittauksia kaapelialueella sekä suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille.

3. Oikeus pitää kaapelialue vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi kaapelin käyttöön ja kunnossapitoon.

4. Oikeus poistaa kaapelialueelta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu.

5. Oikeus sopivalla tavalla merkitä kaapelialueen rajat ja kaapelin sijainti, niin että ne ovat helposti havaittavissa.

6. Oikeus kaapelin omistajan lukuun työskenteleville henkilöille jalan tai ajoneuvolla liikkua kaapelialuetta pitkin sekä sitä varten tehdä väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää kaapelialueella olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä ja käyttää hyväkseen kaapelialueelle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen lopussa.

Reijo Hautamäki *(allekirjoitettu sähköisesti)*
Vastuualuepäällikkö
Maanmittauslaitos

Rasmus Tunis (*allekirjoitettu sähköisesti*)
Maanmittausinsinööri (DI)
Maanmittauslaitos

JAKELU

Hakija
Kiinteistönomistajat
Pyhäjoen kunta
Lupa- ja valvontavirasto
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
https://www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset
Pyhäjokiseutu

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kirjallisella valituksella hallinto-oikeudelta. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä tulee toimittaa hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalveluun verkko-osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Asiointipalvelussa jätetyn valituksen katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Valituksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Pohjois-Suomen hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:
Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Torikatu 34-40, Oulu
Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42500

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet
Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan ja hänen laillisen edustajansa, asiamiehensä tai avustajansa nimi sekä yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero)
- valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite). Valituksen toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Tiedoksisaanti tästä päätöksestä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun kuulutus myönnetystä lunastusluvasta on julkaistu Maanmittauslaitoksen verkkosivuilla. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu
Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: http://www.oikeus.fi